

REFERAT Ældrerådet d. 09-08-2018

Mødedato Torsdag d. 09. august 2018 kl. 08:30

Mødested Skolegade 1, Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat.....	3
Orientering fra forvaltningen.....	4
Orientering og spørgsmål fra formand og øvrige medlemmer.....	5
Emner til Velfærdsmagasinet.....	6
Årsberetning magtanvendelse 2017.....	7
Årsberetning tilsyn Seniorudvalgets område.....	10
Vejle Kommunes Indsatskatalog - bevilling af Nødkald jf. servicelovens § 112 og § 83.....	12
Status og det videre arbejde for Ældrerådet i 2018.....	13
Eventuelt.....	14

Punkt 97: Godkendelse af referat

27.69.40-A00-2-17

Formanden ønsker

at referatet godkendes

Beslutning

Godkendt.

Punkt 98: Orientering fra forvaltningen

27.69.40-A00-2-17

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Den 27. september 2018 kl. 8.30 – 12.30 afholdes ældrerådsmøde på Kastaniehaven i Give. Centerleder Emma Winther præsenterer konklusionerne af Ledelseskommisionens arbejde og viser rundt på plejecentret.

Punkt 99: Orientering og spørgsmål fra formand og øvrige medlemmer

27.69.40-A00-2-17

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Artikel om hjemlighed på blandt andet plejecentre mailer til medlemmerne af ældrerådet.

I nogle kommuner skal borgere på akutophold selv betale for mad og tøjvask. Der er politisk opmærksomhed på dette nationalt, og der forventes ny lovgivning på området.

Formanden har svaret på indlæg i Vejle Amts Folkeblad om nedlæggelse af busstoppesteder. Disse nedlægges ikke.

Der har været indlæg i Vejle Amts Folkeblad fra en borger om tilfredshed med hjælpen fra Vejle Kommune.

Ældrerådet ser gerne et fælles møde med Handicapråd og Frivilligråd med en dagsorden, da samarbejde om fælles emner vurderes at kunne give større indflydelse. Sekretæren mailer kontaktoplysninger for rådene til formanden, som derefter tager kontakt til formændene i de respektive råd.

Ældrerådet er modstander af ældreministerens forslag om, at kommunerne ikke skal udarbejde en tilsynspolitik, da denne politik er med til at sikre bedre information og bedre kvalitetsstandarder for ældresektoren. Fjernelse af denne politik vil give et demokratisk underskud.

Mail fra regionsældrerådsformand sendes til medlemmerne.

Dialogmøde med regionsrådsformand og regionsdirektør er udsat til den 24. august 2018.

Den 6. november 2018 er der stormøde i regionsældrerådet i Fredericia.

Ældrerådet i Vejle Kommune vil have en fokus på sundhedsområdet som en del af ældrepolitikken.

I august 2018 afholdes det første møde i arbejdsgruppen om det nye plejecenter i Børkop/Brejning. Anna Marie Dahl giver tilbagemeldinger fra dette møde til ældrerådet. Ældrerådet påpeger følgende opmærksomhedspunkter i forbindelse med det nye byggeri:

- Adskillelse af stue og soveværelse i den enkelte bolig
- Fælles mødefaciliteter
- Aktiviteter til mandlige beboere fx værksted
- Motionsrum
- Boliger til leje eller eje i tilknytning til plejecentret
- Varmtvandsbassin
- Udenoms arealer med trygge rammer
- Forskellige typer af boliger i samme område som plejecenter – mangfoldigt miljø.

Punkt 100: Emner til Velfærdsmagasinet

27.69.40-A00-2-17

Formanden ønsker

at der fremføres emner til Velfærdsmagasinet

Beslutning

- Akutpladser
- Ældredagen den 9. oktober 2018
- Vejledning til at køre el-scooter
- Ensomhed og aktiviteter.

Punkt 101: Årsberetning magtanvendelse 2017

27.66.08-K08-2-18

Resume

Ifølge § 17, stk. 1 i bekendtgørelse om magtanvendelse skal kommunalbestyrelsen følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed. Dette med henblik på en vurdering af behovet for opfølgning. En årlig beretning skal forelægges kommunalbestyrelsen, jf. § 17, stk. 2, i samme bekendtgørelse.

Velfærdsstaben har udarbejdet denne årlige beretning om magtanvendelse 2017, således at kommunalbestyrelsen kan følge udviklingen i anvendelse af magt og vurdere behovet for opfølgning.

Da den tilsvarende sag blev forelagt for 2016, blev der gjort opmærksom på, at registreringerne var fejlbehæftet. Der kan således ikke foretages direkte sammenligning med 2016 tallene.

Sagsfremstilling

Kommunen har pligt til at yde omsorg også til de borgere, som ikke er i stand til at tage imod nødvendig hjælp. Hjælpen må ikke gennemføres med tvang med mindre betingelserne i servicelovens kapitel 24 er opfyldte.

Oversigt over samlede magtanvendelser

Velfærdsstaben har udarbejdet nedenstående oversigten over antal indberettede magtanvendelser i 2015, 2016 og 2017.

Typer af magtanvendelser	2017	2016	2015
		Antal sager	Antal sager
Personlige alarmer og pejlesystemer Særlig dør alarm, GPS, vandrebrik (SL § 125, stk. 1 og 2)	0	0	0
Særlige døråbner (SL § 125, stk. 3)	2 (2 tilladelser)	5 (5 tilladelser)	9 (9 tilladelser)
Fastholde og/eller føre til andet rum (SL § 126)	70 (70 indberetninger: 13 med lovhjemmel 57 uden lovhjemmel)	14 (14 indberetninger: 10 med lovhjemmel 4 uden lovhjemmel)	59 (59 indberetninger: 13 med lovhjemmel 46 uden lovhjemmel)
Fastholde i hygiejnesituationer (SL § 126a)	4 (1 indberetning med lovhjemmel 1 indberetning uden lovhjemmel 2 tilladelser med lovhjemmel)	2 (2 indberetninger med lovhjemmel)	73 (10 tilladelser og 63 indberetninger: 61 med lovhjemmel 2 uden lovhjemmel)
Tilbageføre- og tilbageholde i bolig (SL § 127)	0	0	1 (1 tilladelse)
Anvende bløde stofseler (SL § 128)	1 (1 tilladelser med lovhjemmel)	5 (4 tilladelser med lovhjemmel)	4 (4 tilladelser)

		1 indberetning uden lovhjemmel)	
Optaget i botilbud uden samtykke (SL § 129)	2 (2 tilladelser)	3 (3 tilladelser)	1 (1 tilladelse)
Magtanvendelse uden for servicelovens område	6 (6 indberetninger, alle uden lovhjemmel)	0	7 (7 indberetninger, alle uden lovhjemmel)
Samlet antal tilladelser og indberetninger	I alt: 85 (7 tilladelser 78 indberetninger)	I alt: 29 (12 tilladelser 17 indberetninger)	I alt: 154 (25 tilladelser og 129 indberetninger)

Tolkning og kommentarer

Nedenfor følger Velfærdsstabens kommentarer til resultaterne fra statistikken for magtanvendelser i 2017.

Særlige bemærkninger vedrørende personlige alarmer

Ved borgere med nedsat psykisk funktionsevne som følge af en fremadskridende lidelse, fx borgere med demens, kan personalet selv iværksætte brug af personlige alarmer uden at få en tilladelse. Brugen af alarmerne skal i et sådant tilfælde ikke registreres. Det gælder kun, når borgeren ikke modsætter sig brugen af alarmerne.

På Seniorområdet er langt størstedelen af de borgere, som personalet anvender magt overfor, ramt af demens. Derfor kan Velfærdsstaben ikke føre statistik for antal borgere med personlig alarm.

Væsentligt flere magtsager

Som det fremgår af ovenstående skema, har der været en stigning i det samlede antal magtsager fra 2016 til 2017. Samlet har der været behandlet 85 magtanvendelsessager i 2017, hvilket er 56 flere registrerede sager end i 2016.

De fleste magtsager i 2017 handler om, at personalet har set sig nødsaget til akut at fastholde en borger i en hygiejnesituation, hvilket der typisk ikke er hjemmel til.

Magtanvendelserne var i 2017 fordelt på 17 forskellige borgere. Ved 8 af de 17 borgere er der kun anvendt magt en enkelt gang. Ved 2 borgere har der været 2 magtanvendelser for hver borger. Ved 1 borger er der anvendt magt 3 gange. Ved de øvrige 6 borgere har der været flere end 3 magtsager.

Stigningen i antallet af magtsager vurderes i overvejende grad at skyldes, at vi på velfærdsområdet generelt har udviklet en god dokumentationspraksis. Medarbejderne er også meget bevidste om, hvad magtanvendelse er, og at det skal indberettes.

Evaluering af mål og indsats i 2017

I det følgende har Velfærdsstaben evalueret mål for arbejdet med magtanvendelse i 2017.

1. mål for magtanvendelse i 2017 var, at der er tilgængelig undervisning om magtanvendelse til personale på alle plejecentre.

Velfærdsstaben stiller undervisning til rådighed for alle medarbejdere på Seniorområdet. Der opleves dog kun begrænset efterspørgsel. I forbindelse med undervisning af afdelingsledere og demenskonsulenter i Lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile er servicelovens regler for magtanvendelse gennemgået.

2. mål for magtanvendelse i 2017 var, at meningen og behovet for, at personalet skal registrere magtanvendelsen, er synligt for alle medarbejdere.

Under henvisning til antallet af indberetninger af magtanvendelse vurderes, at personalet har forståelse for behovet for at registrere magtanvendelse.

3. mål for magtanvendelse i 2017 var, at personalet kender arbejdsgangen for registrering af en magtanvendelse og ved, hvor arbejdsgangen kan findes.

Der har ikke i 2017 været efterspørgsel på uddannelse i Nexus. Der har været enkelte telefoniske henvendelser med konkrete spørgsmål til staben, hvor det er muligt for personalet at få vejledning.

4. mål for magtanvendelse i 2017 var, at redskabet til registrering af magtanvendelse er enkelt og forståeligt for alle medarbejdere.

Der har ikke været efterspørgsel på uddannelse i Nexus eller kommentarer til systemet. Fra staben vurderes, at redskabet er brugbart til formålet.

Konklusion

Antallet af magtanvendelser er steget fra 2016 til 2017, mens antallet af borgere, over for hvem der er brugt magtanvendelse, er faldet fra 21 i 2016 til 17 i 2017. Det vurderes, at stigningen i antal magtanvendelser i høj grad skyldes, at der er udviklet en god dokumentationspraksis.

Kvalitetsmål for 2018

For at Seniorudvalget og kommunalbestyrelsen kan følge udviklingen om magtanvendelse og vurdere behovet for opfølgning, opstiller Velfærdsstaben forslag til kommende års kvalitetsmål.

Velfærdsstaben har på baggrund af erfaringerne med magtindberetningerne for 2017, herunder særligt et voksende antal akutte magtanvendelser i hygiejnesituationer, opstillet følgende mål:

1. At muligheden for at søge om tilladelse til magtanvendelse i hygiejnesituationer bliver mere synlig for personalet
2. At der allerede i forbindelse med indflytning i plejebolig tages stilling til evt. ansøgning om tilladelse til magtanvendelse i hygiejnesituationer for borgere, hvor man har viden om, at gennemførelse af hygiejne er en stor udfordring

Sagens videre forløb

Efter første behandling i SU 20.6.18 sendes sagen til høring i Ældrerådet 9.8.2018. Sagen genbehandles i SU 15.8.2018. Årsberetningen forelægges herefter Byrådet 12.09.2018.

Deltager i behandlingen

Seniorchef Helle Brinch fremlægger sagen.

Historik

Velfærdsdirektøren indstiller, 20. juni 2018, pkt. 76:

at Seniorudvalget drøfter årsberetningen for magtanvendelse og sender den i høring i Ældrerådet.

Seniorudvalget, 20. juni 2018, pkt. 76:

Drøftet og sendes i høring Ældrerådet.

Fraværende: Niels Clemmensen

Formanden indstiller,

at Ældrerådet drøfter til årsberetningen for magtanvendelse 2017 og afgiver høringssvar.

Beslutning

Ældrerådet noterer sig, at man ikke kan sammenligne tallene fra 2017 og 2016. Rådet bifalder, at man anvender indberetning af magtanvendelser til læring for at forebygge brug af magt over for borgerne. Ældrerådet anerkender endvidere, at magtanvendelse kan være nødvendigt i visse situationer. Rådet finder det vigtigt, at der fortsat er fokus på uddannelse af personale i magtanvendelse.

Bilag

Årsberetning 2017

Punkt 102: Årsberetning tilsyn Seniorudvalgets område

27.12.16-K09-3-18

Resume

Ifølge Serviceloven § 151 skal kommunen udføre mindst et uanmeldt tilsyn på hvert af de plejecentre, som kommunen har tilsynsforpligtigelsen over for. I Vejle Kommune drejer det sig om 17 kommunale plejecentre, 2 private plejecentre og 2 private friplejehjem. Disse 21 centre har i 2017 haft et uanmeldt tilsynsbesøg hver af Velfærdsstaben. Tilsynet har undersøgt 140 beboeres oplevelser og generelle tilfredshed med hjælpen. 140 beboere svarer til 14 % af de samlede antal plejepladser.

Sagsfremstilling

Kommunen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver udføres. Det kommunale tilsyn skal undersøge, om beboerne får hjælpen i overensstemmelse med den politisk fastlagte kvalitetsstandard. I 2017 er 140 beboere blevet interviewet. 140 beboere svarer til 14 % af alle de plejeboliger, som Vejle Kommune har tilsynsforpligtelsen over for.

Gennemsnitligt viser 96 % af de samlede beboervurderinger generelt tilfredshed med hjælpen til personlige og praktiske opgaver samt træning i hverdagen. Konklusionen er derfor, at de deltagende beboere overvejende er tilfredse med denne hjælp, og at hjælpen er i overensstemmelse med det undersøgte område fra kvalitetsstandard. Beboerne har mange eksempler på, hvordan de oplever stor tilfredshed med hjælpen. Hjælpen er eksempelvis "god", "udmærket" eller "fantastisk". Personalet er "søde", "flinke", "omsorgsfulde" og "hjælpsomme". Beboerne oplever i langt de fleste tilfælde at blive behandlet "ordentligt" og "med respekt". Et antal af de deltagende beboere har dog enkelte oplevelser, som de ikke er tilfredse med. Det handler primært om, at enkelte medarbejdere kan være mere lydøre og vise mere respekt over for beboernes ønsker om måden at få hjælpen på. I nogle tilfælde skal beboerne vente for længe på hjælpen, når de ringer efter personalet. I få tilfælde oplever beboerne manglende respektfuld dialog fra personalet. Enkelte beboere oplever ikke sin fulde frihed og selvbestemmelse.

Tilsynet har givet hver af de 21 besøgte centre mellem 1 og 5 udviklingspotentialer med udgangspunkt i tilsynets resultater. Tilsynet har sammenskrevet udviklingspotentialerne til fælles udviklingsområder. Med udgangspunkt i de oplevelser, som betyder mest for beboerne, handler de vigtigste udviklingsområder om:

- at der er opmærksomhed på, at beboerne bliver meget utrygge ved hyppige personaleskift, og at der derfor arbejdes hen imod størst mulig stabilitet i den hjælp, der gives
- At sikre, at beboerne oplever en åben, imødekommende og ligeværdig dialog fra alle medarbejdere
- At personalet har fokus på beboernes selvbestemmelsesret i videst muligt omfang
- At alle beboere oplever, at de har aktiviteter i hverdagen, som giver mening for dem, og som de har ønske om
- At alle beboere oplever, at personalet gerne vil give hjælpen til det, som beboerne ikke selv kan udføre, og at hjælpen er præget af beboernes ønsker for hverdagen

Ved de enkelte plejecentre har ledelsen fulgt op på de givne udviklingspotentialer. Der har ikke været anledning til nærmere opfølgning fra tilsynets side.

Tilsynsrapporterne fra de enkelte plejecentre og friplejehjem kan ses på kommunens hjemmeside: <https://www.vejle.dk/borger/mit-liv/sundhed-og-omsorg/aeldreboliger-og-pleje/bolig-paa-et-plejecenter/> under fanen Kommunale tilsynsrapporter - plejecentre.

Sagens videre forløb

Efter første behandling i SU 20.6.18 sendes sagen til høring i Ældrerådet 9.8.2018. Sagen genbehandles i SU 15.8.2018.

Deltager i behandlingen

Seniorchef Helle Brinch fremlægger sagen.

Historik

Velfærdsdirektøren indstiller, 20. juni 2018, pkt. 77:
at Seniorudvalget drøfter årsberetningen for tilsyn og sender den i høring i Ældrerådet

Seniorudvalget, 20. juni 2018, pkt. 77:
Drøftet og sendes i høring i Ældrerådet.

Fraværende: Niels Clemmensen.

Formanden indstiller,

at Ældrerådet drøfter årsberetningen og afgiver høringssvar

Beslutning

Ældrerådet finder det vigtigt at overveje et tilsynskoncept, hvor pårørende inddrages fx i form af årlige evalueringsmøder eller i form af skiftevis interview af beboere det ene år og interview af pårørende det andet år.

Af hensyn til trygheden for beboerne er det vigtigt med den rette balance mellem fuldtids- og deltidsansatte på plejecentrene.

Ældrerådet bifalder, at tilsynet anvendes til læring ved, at der opstilles udviklingspotentialer, som plejecentrene kan arbejde efter. Rådet noterer sig samtidig, at ledelsen på de enkelte centre følger op på udviklingstiltagene.

Bilag

Årsrapport for tilsyn med plejeboliger Vejle Kommune 2017

Punkt 103: Vejle Kommunes Indsatskatalog - bevilling af Nødkald jf. servicelovens § 112 og § 83

27.69.40-A00-2-17

Sagsfremstilling

Problemstilling: At få bevilget en nøgleboks i forbindelse med, at en borger med nedsat kognitive evner har brug for hyppige besøg i løbet af døgnet og vedkommende ikke skal/ønsker at opholde sig uden låste døre.

Borgere med nedsatte kognitive evner kan være borgere med demens i svær grad, borgere med erhvervede hjerneskader eller andre sygdomme med kognitive skader til følge m.m.

Borgere med demenssygdom kan ikke tilegne sig læring om og brug af f.eks. mobiltelefon og kan således ikke kalde hjælp. Kan ofte heller ikke kalde via nødkald.

Den overordnede Nationale Demens Handlingsplan har som et af sine mål, at indsatsen for de pårørende skal sikres, så pårørende kan leve et liv uden for hjemmet ved at deltage i aktiviteter eller besøg, for på den måde at samle kræfter og energi til den store indsats, de yder for den syge ægtefælle/ pårørende.

Hvis driften vurderer, at der er behov for en nøgleboks (og borgeren ikke kan betjene et nødkald), så kan det ikke bevilges fra myndigheden, og driften skal betale udgiften.

På den måde stiller vi som kommune både pårørende til denne gruppe af borgere samt driften, som udfører omsorg i hjemmet jf. servicelovens § 83, ulige.

Ældrerådsmedlem Anna Marie Dahl ønsker en drøftelse af denne problematik.

Formanden indstiller,

at sagen drøftes.

Beslutning

Ældrerådet opfordrer Seniorudvalget til at kigge velvilligt på bevilling af nøglebokse til borgere, som ikke er i stand til at betjene et nødkald.

Punkt 104: Status og det videre arbejde for Ældrerådet i 2018

27.15.00-P35-1-18

Sagsfremstilling

Ældrerådet i Vejle Kommune drøfter status og det videre arbejde for 2018.

Formanden indstiller,

at sagen drøftes

Beslutning

Brainstorming-punkter for det videre arbejde for Ældrerådet sendes til medlemmerne.

Der nedsættes et udvalg til at arbejde med sundhed i relation til ældrepolitik og det nære sundhedsvæsen. Udvalgets medlemmer består af:

- Connie Axel
- Svend Egon Christensen
- Inge Nordheim.

Når medlemmer af Ældrerådet i Vejle Kommune repræsenterer Rådet til møder udenbys, udbetales der diæter og kørselsgodtgørelse.

Bilag

Status Ældreråd

Punkt 105: Eventuelt

27.69.40-A00-2-17

Beslutning

Der afholdes ældredag 9. oktober 2018 i Bygningen. Ældreminister Thyra Frank er inviteret.